

Ekološki terorizam

Dejana Jovanović Popović



- **Ресурси су били и оруђа и циљеви рата, деградација животне средине, као и да диспаритет у дистрибуцији ресурса може бити главни узрок политичких контроверзи, тензија и насиља.**

- **Истраживања на пољу еколошког тероризма додају нову димензију дефиницијама тероризма у смислу идентификације циља као природног ресурса или еколошке карактеристике.**

- **Деструкција природних ресурса у садашње време може довести до више смртних случајева, оштећења имовине, политичког хаоса и других неповољних ефеката у поређењу са било којом пређашњом деценијом.**

Разлика

Еколошки тероризам

versus

**Екотероризам или еколошки
екстремизам**

Тероризам



- У литератури су понуђене стотине дефиниција тероризма.
„Тероризам“ се као концепт прво појавио у *Оксфордском речнику*, на енглеском језику 1795. године као „политика државе да влада путем застрашивања“.



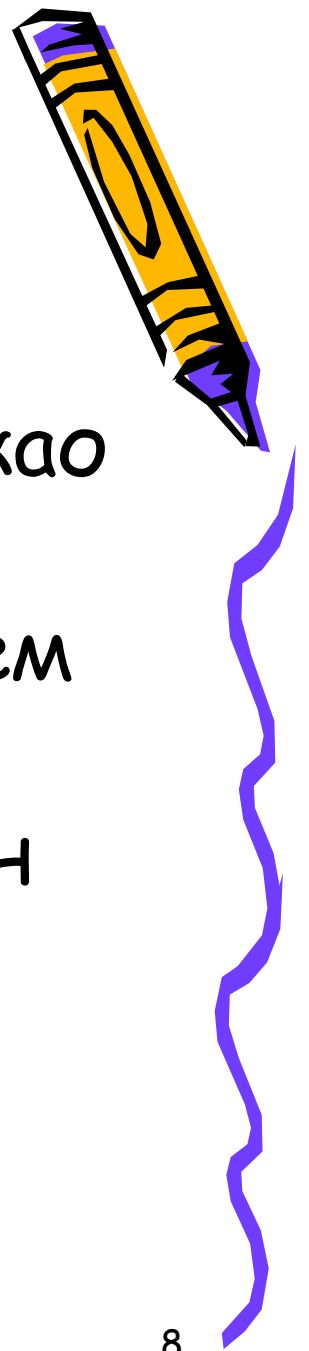
ФБИ (Федерални биро за истраге, тј. америчка савезна полиција) дефинише тероризам као



- „незакониту употребу силе или насиља против лица или имовине у смислу застрашивања или приморавања владе, цивилног становништва или било којег њиховог сегмента у унапређењу политичких или социјалних циљева“.

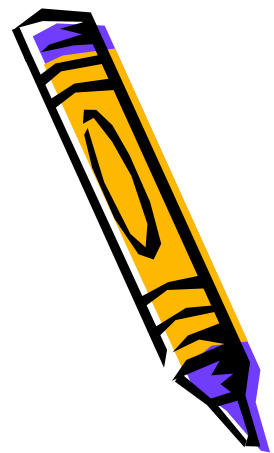
US Federal Bureau of Investigation





- Тероризам се такође дефинише као акт насиља или претња против особа које нису борци, а са циљем да се изврши освета, постигне застрашивање или на други начин утиче на јавност.





- Ове дефиниције се првенствено усредсређују на мотиве иза терористичких акција, али **не и на селекцију циљева.**



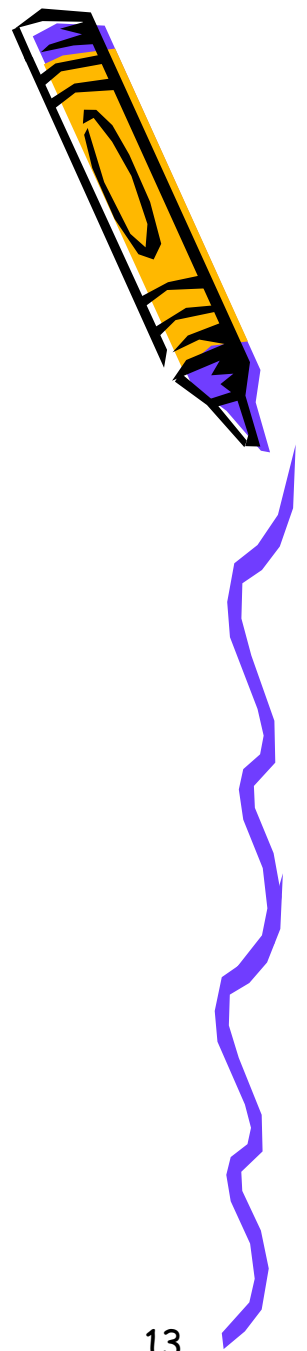
- Терористи, било да су групе или индивидуалци, имају разне мотивације: религиозне, културне, политичке, психолошке или комбинацију поменутих.
- Средства која имају на располагању често су експлозиви, пушке, отрови или други деструктивни агенси.
- У традиционалним дискусијама о тероризму циљеви су углавном политичке личности, државне институције, објекти од економског или друштвеног значаја или случајни цивили.

- **И мотиви и циљеви могу укључити еколошке ресурсе, као што су, на пример, водни или пољопривредни ресурси.**

Деструкција или претња животној средини може имати ознаку тероризма уколико:

- 1. акт или претња нарушава национално и/или међународно право у току мира или рата; и**
 - 2. акт или претња указују на фундаменталне карактеристике тероризма (тј. акт или претња насиљем имају специфичне циљеве)**
- Акт деструкције животне средине може бити дефинисан као еколошки тероризам једино уколико задовољава ова два критеријума и када извршилац користи животну средину као симбол који шири страх код становништва услед еколошких последица акта**

Дефинисање еколошког тероризма



- Судаћи по Елизабети Чалецки (Elizabeth Chaletski), са Калифорнијског пацифичког института за проучавања развоја, животне средине и безбедности (Pacific Institute for Studies in Development, Environment, and Security), **еколошки тероризам може бити дефинисан као нелегална употреба силе против *in situ* еколошких ресурса, тако да лишавају становништво њихове користи и/или уништавају другу имовину**





Еколошки тероризам

Еколошки тероризам *versus* еколошки рат

- Еколошко вођење рата има много важнији циљ рата: поразити непријатељску војну силу и уништити или оштетити природне ресурсе.

- Вођење рата се заснивало на два комплементарна критеријума: ***jus ad bellum*** (критеријум праведности намере) и ***jus in bello*** (критеријум праведности средстава).

Еколошки тероризам *versus* еколошки рат

- Критеријум *jus in bello*, водећа сила која стоји иза **Женевске конвенције и Конвенције о еколошким променама**, означава да, и ако се у току рата деси колатерална штета у животној средини, еколошки ресурси ипак нису намерно били циљ напада.
- Међутим, баш као што се терористи не држе критеријума *jus in bello* у односу на становништво, тако га се не држе ни када је у питању животној средина.

Ризик од еколошког тероризма: последице *versus* могућности

- Еколошки тероризам може бити ефикаснији од стандардног, конвенционалног напада на цивилне циљеве
- Еколошки тероризам може имати озбиљније последице него конвенционални тероризам, зато што оштећење и деструкција животне средине настали током еколошког напада могу трајати веома дуго и бити широко распрострањени

Рањиви ресурси

- Физичке особине, као што је оскудност локације, или пак већа економска вредност циљане локације, њена рањивост на напад и капацитет регенерације кључне су детерминанте

Рањиви ресурси

1. Водни
2. Пољопривредни и шумски
3. Нафта и природни гас